

Instrukcja przebiegu praktyki zawodowej na studiach I stopnia, 2 rok studiów

Kierunek: PEDAGOGIKA Specjalność: Wczesna edukacja i gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna

I. Ogólne założenia:

1. Student Olsztyńskiej Szkoły Wyższej w ramach programu kształcenia na kierunku **pedagogika**, zobowiązany jest do odbycia studenckiej praktyki w wymiarze minimum trzech miesięcy (**360 godzin**: 60 h na 1 roku, **170 h na 2 roku** i 130 h na 3 roku studiów).
2. Zakończenie praktyk na **2 roku studiów** powinno nastąpić do **30 maja bieżącego roku akademickiego**.
3. Zaliczenie praktyk jest warunkiem koniecznym do uzyskania wpisu na następny rok i odbywa się na podstawie pozytywnej opinii o jej przebiegu dokonanej przez opiekuna praktyki w placówce, w której student odbył praktykę, przedstawionej na Karcie zaliczenia praktyki.
4. Brak zaliczenia praktyki w wymiarze przewidzianym w Planie praktyki studenta jest równoznaczny z nieukończeniem studiów.

II. Cele praktyki:

Celem praktyki jest zapoznanie się studentów z działalnością przedszkola i szkoły. Student prowadzi obserwacje całokształtu działalności placówek, poznaje zadania i profil instytucji, podejmuje proste zadania opiekuńczo-wychowawcze i dydaktyczne pod nadzorem opiekuna praktyk. W tym celu odbywa spotkania z dyrektorem i kadrą pedagogiczną, analizuje dokumentację instytucji, w której odbywa praktykę, obserwuje działalność dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, wykonuje zadania powierzone przez opiekuna praktyki.

Ponadto student zdobywa podstawowe umiejętności zawodowe niezbędne do wykonywania przyszłej pracy pedagogicznej oraz weryfikuje uzyskaną wiedzę praktyczną z wiedzą teoretyczną. W tym celu student po zapoznaniu z profilem i dokładną działalnością instytucji, aktywnie włącza się w planowanie i realizację konkretnych działań zawodowych o charakterze pedagogicznym. Poznaje dokumentację obowiązującą w wybranej placówce i umie ją prowadzić, przygotowuje i prowadzi zajęcia (indywidualne oraz grupowe), planuje działania krótko i długoterminowe w zakresie zaspokajania potrzeb i opieki nad podopiecznymi, organizuje bezpieczne wyjścia poza teren placówki, dba o bezpieczeństwo i dobre samopoczucie podopiecznych, potrafi zintegrować grupę i współdziała z pracownikami szkoły i rodzicami podopiecznych.

W trakcie praktyki (w wymiarze 50 godzin) następuje kształtowanie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych przez:

1. Zapoznanie się ze specyfiką przedszkola i szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo – wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
2. Obserwowanie:
 - a. Zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów,
 - b. Aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - c. Interakcji dorosłych (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i różnym wieku),
 - d. Procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e. Czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć (**10 godzin – hospitacje**),
 - f. Sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo – wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
 - g. Dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,
 - h. Działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie.
3. Współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a. Sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
 - b. Podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji
 - c. Prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych
 - d. Podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
4. Pełnienie roli opiekuna – wychowawcy, w szczególności
 - a. Diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie
 - b. Poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń
 - c. Samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo – wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie
 - d. Sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków
 - e. Organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze (**5 godzin – samodzielnie prowadzone zajęcia**)
 - f. Animowanie aktywności grupy i współdziałanie jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych
 - g. Podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi)
 - h. Podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzeganiu ustalonych zasad
 - i. Sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem przedszkola, szkoły lub placówki
5. Analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
 - a. Prowadzenie dokumentacji praktyki
 - b. Konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką i ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron)
 - c. Ocenę przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów
 - d. Konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzonych działań
 - e. Omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy)

W trakcie praktyki (w wymiarze 120 godzin) następuje kształtowanie *kompetencji dydaktycznych* przez:

1. Zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
2. Obserwowanie:
 - a. Czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,
 - b. Toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych (**10 godzin – hospitacje**),
 - c. Interakcji dorosłych (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji (zajęć),
 - d. Procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e. Sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - f. Sposobu oceniania uczniów i sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - g. Dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - h. Funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - i. Działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - j. Organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje),
3. Współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a. Planowaniu i przeprowadzaniu lekcji (zajęć),
 - b. Organizowaniu pracy w grupach,
 - c. Przygotowaniu pomocy dydaktycznych,
 - d. Wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - e. Kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
 - f. Podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - g. Organizowaniu przestrzeni klasy,
 - h. Podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
4. Pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
 - a. Planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
 - b. Dostosowanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
 - c. Organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze (**10 godzin – samodzielnie prowadzone zajęcia**),
 - d. Wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
 - e. Dostosowanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
 - f. Animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
 - g. Organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - h. Dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - i. Diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - j. Podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - k. Podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - l. Podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami.
5. Analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
 - a. Prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b. Konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c. Ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d. Ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e. Konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć),
 - f. Omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

III. Obowiązki studenta i nauczyciela-opiekuna praktyk

Do obowiązków studenta należy:

- a) zapoznanie się ze strukturą organizacyjną pracy szkoły, z aktami regulującymi prawny aspekt pracy w placówce oraz inną dokumentacją dydaktyczno - opiekuńczo - wychowawczą (statut, programy nauczania, wychowawcze, profilaktyczne i inne),
- b) ukierunkowane obserwowanie działalności dydaktycznej, opiekuńczej i wychowawczej wybranej instytucji,
- c) zapoznanie się z formami współdziałania wybranej instytucji z rodzicami podopiecznych oraz współpracy ze środowiskiem lokalnym,
- d) wykonywanie samodzielnie oraz pod kierunkiem opiekuna powierzonych prac,
- e) przestrzeganie przepisów BHP obowiązujących na terenie placówki oraz dyscypliny pracy (przede wszystkim punktualność i wykonywanie powierzonych zadań i obowiązków).

Obowiązki nauczyciela-opiekuna praktyk w placówce:

- a) ustalanie ze studentem harmonogramu praktyki zgodnego z jej celami,
- b) pomoc w uzyskaniu wglądu do niezbędnej dokumentacji regulującej funkcjonowanie szkoły,
- c) obserwacja zachowania studenta podczas odbywanej praktyki, przestrzegania określonych przepisów, kontrolowania obecności, zaangażowania w powierzone prace, umiejętności nawiązywania kontaktów z podopiecznymi oraz pracownikami, kultury osobistej,
- d) umożliwienie studentowi podjęcia czynności określonych w „obowiązku studenta” i ich kontrolowanie,
- e) omawianie ze studentem wykonywanych przez niego zadań,
- f) potwierdzenie przebiegu praktyk w Karcie zaliczenia praktyk poprzez dokonanie ich oceny.

IV. Instytucje, w których studenci mogą realizować praktykę:

Studenci mogą realizować praktyki w przedszkolu i szkole podstawowej.